

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Társadalmi és pszichológiai stúdiók 1				
Alcím: Társadalmi alapismeretek				
A kurzus oktatója/i: Balázs András				
e-mail cím: balazs.andras@mome.hu				
Kód: B-AE-501-1	Tantervi hely: BA	Javasolt félév: 2-5	Kredit:5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 4/2 Egyéni hallgatói munkaóra: 51
Kapcsolt kódok:	Típus: előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzust valamelyik B-AE-501-2 kódú Társadalmi és pszichológiai stúdiók kísérő szemináriummal együtt kell felvenni.				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus célja az alapvető társadalomtudományi fogalmak elsajátítása. A globális és hazai társadalmi folyamatok megismerése elősegíti a társadalmi és kulturális jelenségekkel kapcsolatos reflexív viszony; az elemző, értelmező és kritikai gondolkodás kialakítását. A megszerzett tudás lehetővé teszi, hogy a hallgatók felismerjék alkotótevékenységük társadalmi-kulturális kontextusát, értékteremtő és kultúraformáló szerepét. A lexikális ismeretek megszerzése mellett azok gyakorlati alkalmazhatóságát is megvizsgáljuk.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: A hallgató ismeri a legfontosabb társadalmi és kulturális fogalmakat, jelenségeket, folyamatokat, intézményeket, valamint azok történeti alakváltozatait. Képesség: A hallgató képes a kortárs társadalmi és kulturális jelenségeket és folyamatokat elemezni, azokkal kapcsolatban kritikai reflexiókat megfogalmazni, önállóan véleményt alkotni. Attitűd: A hallgató megértően fordul az eltérő társadalmi rétegek, a társadalmi és kulturális szempontból hátrányos helyzetű csoportok felé, alkotómunkájában törekszik a társadalmi felelősségvállalás alapelveit érvényesíteni.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, a félév tematikája: <ol style="list-style-type: none">1. A társadalomtudományi gondolkodás kialakulása2. A társadalomtudományi kutatás módszerei és korlátai3. Társadalmi rétegződés és osztályszerkezet4. Kultúra és életmód5. Oktatás, munka, gazdasági élet6. A város és az épített környezet7. Család, rokonság, barátság8. Társadalmi egyenlőtlenségek és szegénység9. Kisebbség és etnicitás10. Demokrácia és jogállamiság11. Média és nyilvánosság12. Összefoglalás és közös áttekintés				

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

Február 22. – A társadalomtudományi gondolkodás kialakulása: A tudományágak létrejöttének okai és története, az egyes diszciplínák emberképe, a szociológia szemlélete és elméletalkotása

Március 1. – A társadalomtudományi kutatás módszerei és korlátai: A szociológiai kutatás felépítése, a módszerek gyakorlati alkalmazása, korlátaik és etikai dilemmáik

Március 8. – Társadalmi rétegződés és osztályszerkezet: A társadalmi rétegződés rendszerei és a modern társadalom, az osztálytagozódás változásai

Március 22. – Kultúra és életmód: A kultúra alapfogalmai, életmód, életstílus és fogyasztás

Március 29. – Oktatás, munka, gazdasági élet: Oktatás és egyenlőtlenségek, a gazdasági élet társadalmi beágyazottsága, a magyar gazdaság és foglalkoztatás a rendszerváltás után

Április 5. – A város és az épített környezet: A modern urbanizmus és az épített környezet társadalomformáló szerepe

Április 12. – Család, rokonság, barátság: Családformák és változásai, a magyar társadalom kapcsolatszerkezeti átalakulása, családon belüli erőszak Magyarországon

Április 19. – Társadalmi egyenlőtlenségek és szegénység: A szegénység okai és mérése, társadalmi integráció és kirekesztettség

Április 26. – Kisebbség és etnicitás: Kisebbségi identitás, etnikai szembenállás, akkulturáció, előítélet és diszkrimináció

Május 3. – Demokrácia és jogállamiság: A jogállamiság tartalmi kritériumai, a demokrácia fogalmi bizonytalanságai, a választásos autokráciák előretörésének okai és jellemzői

Május 10. – Média és nyilvánosság: A tömegmédia jelentősége, a média szerepváltozásai, a hazai nyilvánosság sajátosságai

A hallgatók a tételes tananyag elsajátításáról egy félév végi zárthelyi dolgozat megírása révén számolnak be.

Értékelés:

Zárthelyi dolgozat (villámkérdések és esszékérdések) megírása (50 %)

Órai aktivitás (50%)

A számonkérésre a vizsgaidőszakban kerül sor.

A Társadalmi alapismeretek (TPS 1) előadásra vonatkozóan:

86–100 % – jeles (5)

71–85 % – jó (4)

61–70 % – közepes (3)

51–60 % – elégséges (2)

0–50 % – elégtelen (1)

A szeminárium és az előadás értékelése együttesen zajlik. A tantárgy teljesítéséhez mindkét részből érvényes elégtelentől különböző osztályzattal kell rendelkeznie a hallgatónak. Amennyiben a hallgató a tantárgy bármely részéből elégtelen osztályzatot szerez, vagy egyik részét nem teljesíti az egész tantárgy ismétlése szükséges. A tantárgy végső érdemjegyének megállapítása a szemináriumi jegy 60%-os és az előadásra kapott jegy 40%-os átlagolásával történik.

Kötelező irodalom:

Megjelölt oldalszámok szerinti részletek olvasása hétről-hétre az alábbiakból, valamint egyéb, az adott témákhoz kapcsolódó aktuális tanulmányok, esszék értelmező áttekintése.

Anthony Giddens (2008): Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest

https://www.academia.edu/33025542/Anthony_Giddens_SZOCIOL%C3%93GIA_M%C3%A1sodik_kiad%C3%A1s

S. Nagy Katalin (2006): Szociológia. Typotex, Budapest

Ajánlott irodalom:

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Orisris Kiadó, Budapest
http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/Bevezetes_szoc.pdf
Krémer Balázs (2009): Bevezetés a szociálpolitikába. Napvilág Kiadó, Budapest
https://www.academia.edu/18741577/Bevezet%C3%A9s_a_szoci%C3%A1lpolitik%C3%A1ba_k%C3%B6nyv

Egyéb információk:

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

E-mail-ben történő előzetes bejelentkezés alapján, valamint az előadások után.